

PROBLEMATYKA OCHRONY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Mgr Piotr Aszkiełowicz

Katedra Postępowania Administracyjnego i Sądowoadministracyjnego

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Konstytucyjne uwarunkowania ochrony środowiska

- Art. 5 Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz **zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.**

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 5 kwietnia 2018 roku, II SA/Gd 87/18, LEX nr 2478191

„Jedną z podstawowych dyrektyw, jaką należy kierować się w każdym przypadku korzystania ze środowiska, jest wynikająca z art. 5 Konstytucji RP zasada zrównoważonego rozwoju zmuszająca do uwzględniania integracji działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych”

- Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 marca 2009 roku, II SA/Go 825/08, LEX nr 526352

„Zasada zrównoważonego rozwoju pełni przede wszystkim rolę dyrektywy wykładni. A to wtedy gdy pojawiają się wątpliwości co do zakresu obowiązków, rodzaju obowiązków i sposobu ich realizacji należy posłużyć się zasadą zrównoważonego rozwoju. Pełni ona zatem rolę podobną do zasad współżycia społecznego czy społeczno-gospodarczego przeznaczenia w prawie cywilnym. W pierwszej kolejności do uwzględniania zasady zrównoważonego rozwoju obowiązany jest ustawodawca w procesie stanowienia prawa ale z drugiej zasadę tę powinny mieć na uwadze organy stosujące prawo. Niekiedy bowiem stan faktyczny wymaga rozważenia i wyważenia rozwiązań korzystniejszych stosując zasadę zrównoważonego rozwoju”

Art. 31.

- 1. Wolność człowieka podlega ochronie prawnej.
- 2. Każdy jest obowiązany szanować wolności i prawa innych. Nikogo nie wolno zmuszać do czynienia tego, czego prawo mu nie nakazuje.
- 3. Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

- Art. 74. [Bezpieczeństwo ekologiczne i ochrona środowiska]

1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.
2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych.
3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska.
4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska

Doktryna i piśmiennictwo postulują by przyjąć definicję środowiska zbliżoną do art. 3 pkt 39 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska. Z tego względu przedmiotem ochrony prawnej jest środowisko, w tym szerokorozumiana przyroda

Ochrona środowiska w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

- Art. 1 ust. 2 pkt 3 W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się zwłaszcza:

wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 marca 2018 roku, II OSK 1281/16, LEX nr 2469106

„Środowisko jest dobrem wspólnym i jednocześnie ochrona środowiska jest celem publicznym. Oznacza to, że każdy element środowiska, w tym jakość powietrza, ma jednakową wartość podlegającą ochronie prawnej w konfrontacji z takim prawem podstawowym, jak ochrona prawa własności. Ochronie środowiska i zdrowia w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przysługuje zatem taka sama ochrona prawna, jak prawu własności”

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 marca 2018 roku, II OSK 1281/16

- W istotę władztwa planistycznego gminy włączone jest uprawnienie, polegające na legalnej ingerencji w sferę wykonywania prawa własności. W ramach realizacji tego uprawnienia gmina zobowiązana jest do kierowania się interesem publicznym oraz odpowiednim jego wyważeniem w odniesieniu do interesu prywatnego, przy jednoczesnym uwzględnieniu zasady proporcjonalności i racjonalnego postępowania w perspektywie oddziaływania na prawo własności i ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 grudnia 2016 roku, II OSK 762/15, LEX nr 2252169

- *Określenie w planie miejscowym zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zgodnie z art. 15 ust. 2 pkt 3 u.p.z.p. jest obowiązkiem organu opracowującego ten akt prawa miejscowego. Przy przeznaczaniu terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy organ planistyczny zobowiązany jest do kierowania się nie tylko zasadą ładu przestrzennego, ale także do uwzględnienia zasady zrównoważonego rozwoju.*

Art. 15 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

1. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt planu miejscowego, zawierający część tekstową i graficzną, zgodnie z zapisami studium oraz z przepisami odrębnymi, odnoszącymi się do obszaru objętego planem, wraz z uzasadnieniem. W uzasadnieniu przedstawia się w szczególności: 1) sposób realizacji wymogów wynikających z art. 1 ust. 2-4;
- 2) zgodność z wynikami analizy, o której mowa w art. 32 ust. 1, wraz datą uchwały rady gminy, o której mowa w art. 32 ust. 2;
- 3) wpływ na finanse publiczne, w tym budżet gminy.

Art. 15 ust. 2 pkt 3

- W planie miejscowym określa się obowiązkowo

Zasady ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 czerwca 2017 roku, II OSK 177/16, LEX nr 2328680

„Zasady ochrony środowiska i przyrody plan powinien rozstrzygać jednoznacznie i czytelnie, niepozostawiając możliwości dla późniejszego ich regulowania. W planie należy jednoznacznie określić przebieg i warunki zmiany położenia stref ochronnych wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych. Rada Gminy nie może w zakresie zmiany przebiegu stref ochronnych odwoływać się jedynie do przyczyny jej zmiany w postaci zmiany przebiegu linii. Plan musi wskazywać w jakim trybie i przy spełnieniu jakich wymagań taka zmiana przebiegu linii a z za nią zmiana stref ochronnych są uzasadnione. Wówczas właściciel czy potencjalny inwestor ze względu na jasne zapisy w planie będzie musiał uwzględnić ewentualność zmiany stref ochronnych w określonych w planie okolicznościach”

Ochrona wymogów ochrony środowiska w tym środowiska przyrodniczego w wybranych planach zagospodarowania przestrzennego

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla dzielnicy Olsztyna Kortowo (Uchwała RM nr XX/281/03 z dnia 17.12.2003r)

§5 ust. 4

- Na podstawie wydanej decyzji przez Urząd Wojewódzki w Olsztynie z dnia 20.12.1995 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej dla miejskiego ujęcia wody podziemnej "Kortowo" wprowadza się do planu strefę ochrony bezpośredniej oraz strefę ochrony pośredniej.

1) Strefa ochrony bezpośredniej

Wymieniona strefa obejmuje teren wokół studni w promieniu 10m. Granicę strefy dla każdej studni wyznaczają istniejące wokół nich ogrodzenia.

Strefą ochrony bezpośredniej objęty jest również teren stacji wodociągowej w granicach istniejącego ogrodzenia. Zgodnie z ustalonymi warunkami dla tej strefy w wymienionej decyzji, plan wskazuje granice terenu ochrony bezpośredniej dla poszczególnych studni oraz dla stacji wodociągowej zgodnie z istniejącymi ogrodzeniami. Podstawowym celem zapisanym w planie, dla tych terenów, który nie może ulec zmianie jest eksploatacja zasobów wody.

2) Strefa zewnętrznej ochrony pośredniej

Zgodnie z obowiązującą decyzją wskazuje się na rysunku planu dwa tereny objęte zewnętrzną strefą ochrony pośredniej, na terenie których obowiązują następujące zakazy

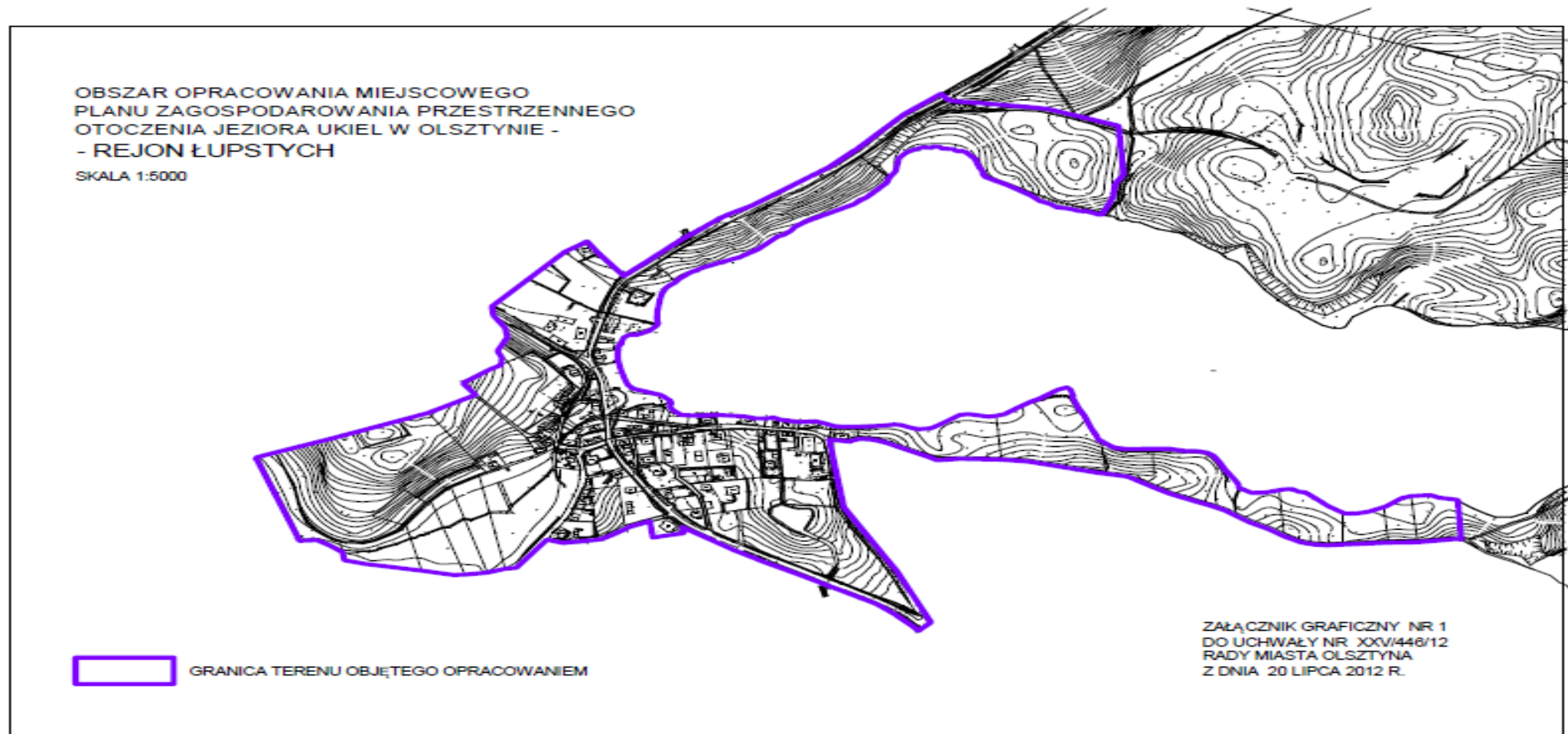
- **7. Ochrona zieleni**

Ze względu na duże bogactwo różnorodnej zieleni istniejącej w granicach opracowania w planie przyjęto różne formy zapisu odnoszące się do terenów zielonych. Na wskazanych terenach o symbolach ZU, ZU₁ - ZU₄, ZNp zabrania się wznoszenia obiektów nie związanych z funkcją podstawową t.j. terenami zielonymi. Na terenach oznaczonych symbolami ZP, ZL, ZW wprowadza się zakaz wznoszenia wszelkich obiektów, również tymczasowych. Ochronie podlega zieleń na terenach zabudowanych lub przeznaczonych pod zainwestowanie. Szczególnej ochronie podlega zieleń w całej strefie ochrony konserwatorskiej "B" - Kortowo I.

W wyniku prowadzenia inwestycji kubaturowych lub liniowych gdy nastąpi konieczność wycięcia drzewa, należy uzyskać stosowną zgodę Urzędu Miasta.

- **ZU₁** - Kompleks terenów zieleni przeznaczonej do urządzenia jako tereny rekreacyjne, związane z imprezami masowymi organizowanymi przez Uniwersytet lub w okresie zimowym teren zjazdowy (narty, sanki).
- ZU₂** - Teren zieleni urządzonej istniejących resztek drzewostanów parkowych na terenie Kortowa I, podlegający ochronie. W granicach oznaczonych w planie zabrania się realizowania obiektów kubaturowych oraz inwestycji liniowych powodujących niszczenie zieleni. Należy dążyć do stopniowej likwidacji znajdujących się na tym terenie parkingów samochodowych.
- ZU₃** - Tereny zieleni okalające jezioro Starodworskie. Wyklucza się prowadzenie działań inwestycyjnych powodujących jej zniszczenie. Teren należy wzbogacić o inne formy zieleni wysokiej i niskiej. Pełni on również bardzo ważną rolę w funkcjonowaniu obiektów weterynarii.
- ZU₄** - Istniejący teren zielony przy budynku Medycyny Weterynaryjnej. Pełni on bardzo ważną funkcję pasa zieleni sanitarnej, dlatego też nie może ulec w przyszłości likwidacji. Należy dążyć do wzbogacenia tego terenu innymi formami zieleni wysokiej i niskiej.
- ZU₅** - Teren projektowanej zieleni rekreacyjnej z małymi boiskami sportowymi.
- ZU** - Pozostałe tereny zieleni wysokiej i niskiej zaznaczone w planie i przeznaczone do bezwzględneho zachowania.
- ZN_p** - Tereny podmokłych obniżzeń na których poziom wody jest utrzymywany w sposób

Plan zagospodarowania przestrzennego otoczenia Jeziora UKIEL w Olsztynie-Rejon Łupstych uchwała nr XXXII/519/17 z dnia 25

- § 6. Ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, dla całego obszaru
- objętego planem:
- 1) funkcje usługowe w obrębie planu należy projektować jako nieuciążliwe;
- 2) zadrzewienia porastające pas przybrzeżny jeziora oraz stefy litoralne podlegają ochronie, na terenach zieleni urządzonej ZP₂, usług turystyki UT₂ i UT₃ oraz sportu i rekreacji US₁, istniejąca zieleń wysoka
- podlega ochronie przy dopuszczeniu dostosowania jej do wiodących funkcji;
- 3) ustala się dopuszczalne poziomy hałasu dla chronionych terenów zainwestowania. Przyjmuje się
- dopuszczalne poziomy hałasu odpowiednio do obowiązujących rozporządzeń wykonawczych do ustawy
- prawo ochrony środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu:
- a) dla terenów MN, jak dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) dla terenów U, UT, UK jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych,
- c) dla terenów UO jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- d) dla terenu ZP i US jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych;

- usługi nieuciążliwe – należy przez to rozumieć usługi, których funkcjonowanie nie powoduje przekroczenia żadnego z parametrów dopuszczalnego poziomu szkodliwych lub uciążliwych oddziaływań na środowisko, w rozumieniu przepisów ochrony środowiska, a ponadto w żaden oczywisty sposób nie pogarsza warunków użytkowania terenów sąsiadujących, np. przez emisję nieprzyjemnych zapachów, dymów ognisk, gromadzenie nieestetycznych odpadów w widocznym miejscu;

w związku z położeniem terenów w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny

obowiązują :

a) dla terenów MN₁, MN_{2a}, MN_{2b}, MN₃, MN₄, MN₅ i MN₆ zakaz wykonywania prac ziemnych trwale

znieszczaćcych rzeźbę terenu oraz nakaz dostosowania projektu zagospodarowania działki do istniejącej rzeźby terenu a także zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych i likwidowania naturalnych zbiorników wodnych i obszarów wodno-błotnistych,

b) dla terenów MN₁ i MN_{2b} dopuszcza się lokalizację nowych obiektów budowlanych oraz odbudowę, rozbudowę i nadbudowę już istniejących, pod warunkiem że nie zostanie zmniejszona dotychczasowa odległość między brzegami zbiorników wodnych zlokalizowanymi na terenie Z₁

a zabudową zlokalizowaną na przedmiotowej działce lub działce przyległej, jeśli na działce przyległej

odległość zabudowy od brzegów wód jest mniejsza, zakaz nie dotyczy obiektów wodnych będących

urządzeniami wodnym oraz nie dotyczy lokalizowania ścieżek rowerowych, ciągów pieszych, infrastruktury technicznej i obiektów małej architektury służących utrzymaniu porządku,

c) zakaz realizacji przedsięwzięć usług turystyki, gastronomii, usług osiedlowych, mogących znacząco

oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska

oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, chyba że przeprowadzono dla nich ocenę oddziaływania

na środowisko, która wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu lub dla których regionalny dyrektor środowiska stwierdził brak konieczności

przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,

d) powyższe zakazy ppkt 9 nie dotyczą inwestycji celu publicznego;